

مجموعه تاریخ شفاهی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران - ۱۰

در گذر ایام

خاطرات دکتر عبدالرحیم گواهی

دوره: سفارت در سوئد، ژاپن و نروژ

تدوین: ...

واحد تاریخ شفاهی وزارت امور خارجه

معاونت پژوهشی و مطالعاتی مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی

تهران-۱۳۹۸

فهرست نویسی پیش از انتشار

- سرشناسه: گواهی، عبدالرحیم، ۱۳۳۳-
عنوان و نام پدیدآور: در گذر ایام: خاطرات دکتر عبدالرحیم گواهی (دوران سفارت در سوئد، ژاپن و نروژ) تدوین و تنظیم: واحد تاریخ شفاهی وزارت امور خارجه؛ [برای] مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی.
مشخصات نشر: تهران: وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۱۲ ص.
فروست: مجموعه تاریخ شفاهی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۰.
شابک: ۸-۸۵-۳۶۱-۹۶۰-۹۷۸
بها: ۷۰۰۰۰۰ ریال.
یادداشت: کتابنامه: ص ۲-۱۲
موضوع: گواهی، عبدالرحیم، ۱۳- - سرگذشت‌نامه
موضوع: سفران ایرانی - خاطرات
موضوع: سیاستمداران ایرانی - قرن ۱۲ - سوابق
موضوع: ایران - روابط خارجی - قرن ۱۲
شناسه افزوده: ایران. وزارت امور خارجه. مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی. معاونت پژوهشی و مطالعاتی
شناسه افزوده: ایران. وزارت امور خارجه. اداره چاپ و انتشارات.
رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ آ ۳ ۹ گ / DSR ۱۶۷۰
رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۴۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۱۱۲۵۱

مجموعه تاریخ شفاهی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران ۱۰

در گذر ایام: خاطرات دکتر عبدالرحیم گواهی (دوران سفارت در سوئد، ژاپن و نروژ)

- به کوشش: حسن علی‌بخشی
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
چاپ اول: ۱۳۹۸
همانگی امور نشر: بیتا طهرانیان
ویراستار ادبی: سیده فاطمه علی‌بخشی
صفحه آراء: سحر حسینی صنعتی
صفحه‌آرایی، طراحی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

اداره چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه

- دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، خیابان شهید آقایی، چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه
تلفن: ۲۲۳۹۷۰۲۹، ۲۲۸۳۲۵۶۵، نمابر: ۲۲۸۳۲۵۶۵
فروشگاه شماره ۱: تهران، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، خیابان شهید آقایی
تلفن: ۲۲۸۰۲۶۶۲
فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، طبقه همکف پلاک ۱۶/۲۲
تلفن: ۰۲۱-۶۶۲۹۰۳۱۵، ۰۲۱-۶۶۹۵۲۲۹۰، ۰۲۱-۶۶۹۵۲۲۹۰، تلفن همراه: ۰۹۲۵۹۳۰۲۲۷۱

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار.....
۳	مقدمه.....
۷	فصل اول - دوران کودکی، تحصیل، کوران انقلاب.....
۷	تولد.....
۱۱	خاطره‌ای از علاءالدین، سعیدی.....
۱۳	تشکیل انجمن اسلامی دانشکده نفت آبادان.....
۱۴	اولین برخورد با مهندس بازرگان.....
۱۵	ادامه تحصیل.....
۱۵	شروع به کار.....
۱۸	ازدواج.....
۱۹	ریاست دفتر مهندس بازرگان در نخست‌وزیری.....
۲۱	انجام امور دیپلماتیک دفتر مهندس بازرگان.....
۲۳	توصیه بازرگان.....
۲۳	معاونت بین‌المللی نخست‌وزیری.....
۲۴	بازگشت به وزارت نفت.....
۲۵	شخصیت مهندس بازرگان.....
۲۶	"نگاه به داخل" مرحوم بازرگان.....
۲۷	علت استعفای مهندس بازرگان.....
۲۸	دیدگاه‌های متفاوت در مورد مهندس بازرگان.....
۲۹	رابطه امام (ره) با مهندس بازرگان.....
۳۰	دیدگاه مهندس بازرگان درباره شهید مطهری.....

- ۳۱..... چگونگی نخست‌وزیر شدن مهندس بازرگان
- ۳۲..... دیدگاه مهندس بازرگان در خصوص ترور شهید مطهری
- ۳۴..... تأثیر شهادت رجایی و باهنر بر رابطه امام (ره) با مهندس بازرگان
- ۳۵..... شعار مرگ بر بازرگان

فصل دوم - ورود به دنیای دیپلماسی..... ۳۷

- ۳۷..... شروع فعالیت‌های دیپلماتیک
- ۳۸..... ملت‌ستگیری عباس امیر انتظام
- ۳۹..... آغاز امور در سوئد
- ۴۰..... آشنایی با اربابان سفارت
- ۴۲..... ملاقات با رئیس‌رئس تشریفات سوئد
- ۴۳..... ملاقات با وزیر امور خارجه سوئد
- ۴۴..... تقدیم استوارنامه
- ۴۶..... کنفدراسیون انجمن‌های اسلامی در سوئد
- ۴۸..... سفر قطب‌زاده به سوئد

فصل سوم - اظهارات سفرها و دیپلماتهای خارجی..... ۵۱

- ۵۱..... اولین دیدار رسمی
- ۵۲..... حمایت چین از سازمان آزادیبخش فلسطین
- ۵۳..... ملاقاتی سرد، بی‌روح و تشریفاتی
- ۵۴..... گروگان‌گیری، بهانه‌ای در دست ابرقدرت‌ها
- ۵۵..... حمله شوروی به افغانستان
- ۵۵..... انتقاد امام (ره) از بنی‌صدر
- ۵۶..... مداخله روسیه در افغانستان
- ۵۷..... دلسوزی آلمان غربی برای گروگان‌ها
- ۵۸..... مبارزه با متجاوز

- انتقاد صریح از گروگان‌گیری ۵۹
- برترین سفیر در سوئد ۵۹
- تغییر تر دکترا ۶۰
- بلعیدن کشورهای کوچک ۶۳
- آرزوی حل مسالمت‌آمیز مسئله گروگان‌ها ۶۵
- مخالفت با اعدام و سنگسار ۶۶
- توسعه رابطه ایران با هند ۶۶
- گمان‌گیری حاصل دخالت آمریکا در ایران ۶۷
- کمونیست و ضد کمونیست ۶۸
- بلوکه شدن ارایه‌های سوئد در ایران ۶۸
- آینده امیدوارکننده ۶۹
- دموکراسی سوئدی ۷۰
- دوستی شوروی بله، اما دخالت نه ۷۰
- نگرانی سفیر برزیل درباره انقلاب اسلامی ۷۳
- خوشحالی از قطع صدور نفت به آفریقای جنوبی ۷۴
- عربستان در بانک‌های اسلامی سرمایه‌گذاری کند ۷۵
- صدام حسین خائن، نوکر آمریکا ۷۶
- احساس قدرت از خود قدرت خطرناکتر است ۷۸
- خون را که با خون نمی‌شویند ۷۸
- روز ملی نیجریه ۷۹
- سیاست خارجی ما آن قدر فعال نیست که همیشه موضع‌گیری کنیم ۸۰
- تخریب چهره به خاطر گروگان‌گیری ۸۱
- صدور انقلاب، زمینه ترس کشورهای اسلامی ۸۲
- بمباران کشوری برای سه جزیره ۸۳
- برد مقاومتی در جنگ عراق علیه ایران ۸۴

۸۵.....	انزوا در جهان.....
۸۸.....	جنگ بین حق و باطل.....
۹۰.....	سرنوشت شاه و هایل ه سلاسی یکی بود.....
۹۳.....	نفوذ کلام حق.....
۹۴.....	فرش ابریشم ایران در سوئد.....
۹۶.....	جنگ بین دو کشور برادر به نفع امپریالیسم.....
۹۷.....	کثر بر عضو او یک میشود!.....
۱۰۰.....	از دست که بر ماست.....
۱۰۲.....	برادری در مدن.....
۱۰۴.....	بدعهدی آمریکا.....
۱۰۷.....	نفت، حربه سیاسی.....
۱۰۸.....	اشتباه احمقانه.....
۱۱۲.....	سیاست ما، سیاست اعلام مواضع نیست.....
۱۱۳.....	برابری آرژانتین و کانادا.....
۱۱۵.....	فصل چهارم - ملاقاتهای دیپلماتیک در سوئد.....
۱۱۵.....	ملاقات با آقای اولاف پالمه.....
۱۱۷.....	ملاقات با دبیر بین المللی حزب سوسیال دموکرات سوئد.....
۱۱۸.....	ملاقات با قائم مقام وزارت خارجه سوئد.....
۱۱۹.....	خبر سفر کاردار ایران به پایتخت های کشورهای اروپایی.....
۱۲۰.....	مهمانی پادشاه و ملکه سوئد.....
۱۲۱.....	افتتاح ساختمان پارلمان سوئد.....
۱۲۴.....	انعکاس انقلاب در اسکاندیناوی.....
۱۲۷.....	ملاقات با دبیر کل انجمن اسلام و غرب.....
۱۲۸.....	جلسه سفارت دانمارک.....

فصل پنجم - گوناگون..... ۱۳۳

تظاهرات دانشجویی..... ۱۳۳

روزنامه جنگالی اکسپرس..... ۱۳۴

مصاحبه مطبوعاتی..... ۱۳۷

مصاحبه با کانال یک تلویزیون..... ۱۳۸

آموختن مردانگی در رکاب زنان..... ۱۳۹

گردهمایی سفرا به دلیل جنگ تحمیلی در پاریس..... ۱۴۰

سه بنزیر ایرانی..... ۱۴۴

اروند رود..... ۱۴۵

اولین جلسه فیسیر قرآن در سوئد..... ۱۴۵

دانشجوی ایرانی مقدم استکرام..... ۱۴۸

گام‌های مقدّماتی جهت شال‌نیری سیاست خارجی..... ۱۵۱

مشکل ایرانی‌ها در اوپسالا..... ۱۵۲

وجدان کاری..... ۱۵۳

ملاقات با خبرنگار اکسپرس..... ۱۵۴

دستگیری صادق قطب‌زاده..... ۱۵۵

رشته اسلام‌شناسی..... ۱۵۷

ملاقات با مسئول میز ایران در وزارت خارجه..... ۱۶۱

بدون تفسیر..... ۱۶۴

ملاقات با اسلام‌شناس سوئدی..... ۱۶۵

گردهمایی سفرا و کارداران..... ۱۶۷

سخنرانی جلال‌الدین فارسی..... ۱۶۸

تشکیل انجمن‌های اسلامی در سمینار سفرا..... ۱۷۱

آداب تشریفات برای دیپلمات‌های ایرانی..... ۱۷۲

ملاقات با حضرت امام (ره)..... ۱۷۳

۱۷۴.....	ملاقات با دکتر بهشتی.....
۱۷۷.....	ملاقات با آقای رجایی.....
۱۷۸.....	ملاقات با اعضای اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان.....
۱۷۹.....	سوئد کشور اعتصابات آرام.....
۱۸۰.....	بخشنامه روسری.....
۱۸۱.....	بخشنامه گذرنامه.....
۱۸۲.....	نقد یک خواب.....
۱۸۵.....	فصل ششم - سفر به ایران هیئت ایرانی.....
۱۸۵.....	اولین سفر هیئت ایرانی به سوئد.....
۱۸۷.....	ملاقات با رهبر حزب کمونیست در پارلمان سوئد.....
۱۸۸.....	ملاقات هیئت با نمایندگان دانشوران مسلمان در استکهلم.....
۱۹۰.....	ملاقات هیئت با رسانه های گروهی.....
۱۹۱.....	سایر دیدارهای هیئت اعزامی.....
۱۹۳.....	فرهنگ استکهلم.....
۱۹۵.....	خبرنگار فنلاندی.....
۱۹۶.....	شرکت در یک میزگرد.....
۱۹۷.....	اشغال ساختمان کنسولی.....
۲۰۲.....	گروگان گیری بنده و همسر.....
۲۱۴.....	محکومیت مهاجمین به سفارت!.....
۲۱۵.....	دیدار با یان الیاسون.....
۲۱۹.....	پایان مأموریت در سوئد.....
۲۲۱.....	فصل هفتم - سفر به فنلاند.....
۲۲۱.....	ورود به فنلاند.....
۲۲۲.....	ملاقات با سرپرست امور اقتصادی وزارت خارجه فنلاند.....

۲۲۳.....	مشی بی سروصدا.....
۲۲۴.....	ملاقات با وزیر خارجه فنلاند.....
۲۲۵.....	تقدیم استوارنامه به رئیس جمهور فنلاند.....
۲۲۷.....	فنلاند در یک نگاه.....

۲۳۱..... فصل هشتم - مأموریت در ژاپن.....

۲۳۱.....	سفارت در ژاپن.....
۲۳۴.....	جمعیت ژاپن.....
۲۳۵.....	مقام جایگاه امپراتور ژاپن.....
۲۴۲.....	خاطره خاندان سلطنتی.....
۲۴۳.....	انجمن دوستی ایران و ژاپن.....
۲۴۴.....	ژاپنی ها چگونه اند؟.....
۲۴۵.....	حکومت، سیاست و احزاب ژاپن.....
۲۵۱.....	مشاهدات و ملاحظات اقتصادی.....
۲۶۵.....	مباحث کشاورزی و دامداری.....
۲۶۸.....	حداکثر بهره برداری از توان و تجربه نیروی متخصص.....
۲۷۰.....	فرهنگ و جامعه ژاپن.....
۲۷۲.....	روزنامه ها، رادیو و تلویزیون.....
۲۷۴.....	دیدو بازدیدهای مقامات ژاپنی.....
۲۷۶.....	روابط ژاپن با ایران.....
۲۷۷.....	سفر مرحوم هاشمی رفسنجانی به ژاپن.....
۲۸۴.....	توفیقات به دست آمده در ژاپن.....
۲۸۷.....	خاطره سفیر لیبی.....
۲۹۰.....	خاطره مرد سرطانی ایرانی.....
۲۹۱.....	دریافت مدال امپراتوری ژاپن.....

پیشگفتار

دکتر بدال حیم گواهی از دیپلمات‌های با سابقه هستند که از دهه اول انقلاب اسلامی فعالیت داشته‌اند. ایشان به واسطه تجارب مختلف به‌عنوان سفیر جمهوری اسلامی ایران در کشورهای سربند، ژاپن و نروژ منصوب شدند. ایشان از جمله روشنفکران دینی هستند که علاوه بر امور سیاسی دیپلماتی، شناخت عمیقی از ادیان مختلف داشته و آثار متعددی را در این خصوص به رشته تحریر درآورده‌اند. این دو ویژگی، واحد تاریخ شفاهی مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه را بر آن داشت که ثبت خاطرات دکتر گواهی را در دستور کار قرار دهد.

مجموعه حاضر در حقیقت شامل دو بخش می‌باشد: بخش مصاحبه و بخش مکتوب. بخش مصاحبه شامل ۳۰ جلسه ضبط خاطرات ایشان در واحد تاریخ شفاهی مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی است که پس از طرح موضوع و پرسش و پاسخ، پیاده‌سازی شده است و بخش دوم برگرفته از خاطرات مکتوب و ثبت شده ایشان در کتابخانه‌های سوئد، ژاپن و نروژ است که پس از قدری اصلاحات در مجموعه حاضر قرار گرفته است. هم‌اینک بسیار خرسندم که این مجموعه تحت عنوان "در گذر ایام" در اختیار شما علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

لازم به یادآوری است که اظهارات آقای دکتر گواهی همچون دیگر مجموعه‌های قبلی، دیدگاه‌های شخصی ایشان می‌باشد که از سوی واحد تاریخ شفاهی تدوین شده است.